

1. Titlul proiectului de act normativ

LEGE pentru completarea Legii nr.143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri

2. Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În **România**, se estimează că peste 800.000 de români (6.1% din populația generală cu vârsta între 15 și 64 de ani) au consumat canabis cel puțin o dată în viață, iar aproximativ 450.000 (3,5% din populația generală cu vârsta între 15 și 64 de ani) ar fi consumat canabis în ultimul an. Canabisul este cel mai frecvent consumat drog, raportat la prevalența consumului din ultimul an și din ultima lună. În ultimii 9 ani, prevalența consumului de canabis de-a lungul vieții a crescut de 3.7 ori (de la 1.6% la 6.1%), prevalența din ultimul an de peste 11 ori (de la 0.3% la 3.5%), iar prevalența consumului actual a crescut de 18 ori, din 2010 până în 2019. Majoritatea consumatorilor de canabis este reprezentată de tineri (15-34 ani), cu o vârstă medie de începere a consumului de 19 ani¹.

Un aspect important se regăsește în metodologia utilizată de Agenția Națională Antidrog, care constă într-un chestionar de 285 de întrebări, aplicat pe un eșantion de 7200 de persoane cu cetățenie română. Cel mai probabil, numărul consumatorilor este cu mult peste estimări, dat fiind timpul de răspuns necesar de până la o oră și ținând cont de faptul că, în general, persoanele nu sunt dornice să recunoască consumul de droguri, din cauza stigmei și indezirabilității sociale induse de Stat împotriva consumatorilor.

Cel mai mare studiu academic efectuat în România în domeniul drogurilor, pe un eșantion de 10.400 tineri, independent față de Agenția Națională Antidrog, arată magnitudinea prevalenței consumului în rândul tinerilor și o schimbare radicală asupra percepției politicilor drogurilor: 45% dintre tinerii cu vârste între 16 și 25 de ani au consumat cel puțin o dată canabis, iar 51% dintre tinerii cu vârste între 16 și 25 de ani consideră necesară dezincriminarea canabisului în România², cu mult peste estimările Agenției Naționale Antidrog. Doar în grupa de vârstă 16-25 de ani sunt deci peste 1 milion de

¹ http://ana.gov.ro/wp-content/uploads/2020/01/RN_2019_15.01.20.pdf

² Copăceanu, M. (2020) “Sex, alcool, marijuana și depresie în rândul tinerilor din România”, editura Universitară

consumatori de canabis și peste 1.2 milioane de persoane în aceeași grupă de vârstă, care doresc abandonarea sancțiunilor penale pentru posesia de cantități mici canabis în vederea consumului personal.

În lume, politicile publice din jurul consumului recreațional de canabis au cunoscut schimbări fundamentale în ultimii 20 ani, trecând de la prohibiția totală, către pasul minim de dezincriminarea posesiei în scopul consumului personal - ceea ce criminologii numesc “o revoluție globală a dezincriminării drogurilor”³, în special a posesiei de canabis pentru consum propriu. Pe măsură ce au apărut cercetări cu privire la efectele politicilor prohibiționiste privind consumul de droguri, în general, și al canabisului în particular, din ce în ce mai multe țări au făcut trecerea către modele mai eficiente de reglementare legală, începând de la depenalizarea și dezincriminarea deținerii de canabis în vederea consumului.

Țări precum Portugalia, Cehia, Italia, Spania, Slovenia, Croația, Austria, Luxemburg, Malta, 31 state SUA, Canada, Uruguay, Mexic, etc. au dezincriminat cel puțin posesia cantităților mici de canabis în vederea consumului personal. Tot mai multe țări europene optează pentru dezincriminare, descarcerare și oferirea de asistență medicală/psihologică consumatorilor de substanțe, iar rezultatele rezultatele renunțării la pedepsele penale sunt clasificate drept succese răsunătoare⁴. Exemple notabile sunt reprezentate de: Portugalia, Cehia, Spania, Austria, Luxemburg, Malta, Italia etc. Mai mult decât atât, nu s-a găsit nicio corelație între creșterea pedepselor și nivelul de consum de canabis⁵ - efectele descurajatoare ale menținerii pedepselor penale sunt insesizabile.

Argumentele din spatele acestor schimbări de paradigmă sunt concluziile cercetărilor de lungă durată care arată că prohibiția nu conduce la atingerea obiectivelor propuse, și anume descurajarea consumului și, implicit, a traficului. Dimpotrivă, aceste politici „tradiționale” de criminalizare și încarcerare au dus, în timp, la formarea unui mediu degradant și stigmatizant pentru consumatorii de substanțe. Posibilitățile de informare și asistență sunt limitate și înlocuite cu măsuri punitive, care creează mai mult rău decât consumul de substanțe propriu-zis - totul în timp ce ratele de consum ale

³ Eastwood, N., Fox E. & Rosmarin A. “A QUIET REVOLUTION: DRUG DECRIMINALISATION ACROSS THE GLOBE”, Release: Drugs, The Law, and Human Rights, 2016

⁴<https://www.cato.org/publications/white-paper/drug-decriminalization-portugal-lessons-creating-fair-successful-drug-policies>

⁵ <https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/4541/TDAT17001RON.pdf>

substanțelor cresc considerabil⁶. Astfel, prohibiția canabisului impune costuri și consecințe uriașe consumatorilor, familiilor lor, cât și asupra întregii societăți, iar conform Comisiei Globale pentru Politica Drogurilor, “războiul împotriva drogurilor a eșuat, cu consecințe devastatoare pentru indivizii și societățile din întreaga lume”.⁷ Potrivit ultimului raport al Comisiei, din anul 2021, “este momentul ca prohibiția să fie abandonată”.⁸

Majoritatea experților și academicienilor consideră că prohibiția drogurilor, în special a canabisului, nu mai poate fi justificată⁹. În schimb, trendul dezincriminării și descarcerării trebuie luat ca minim punct de referință de orice stat care dorește să controleze drogurile în mod real și în mod responsabil¹⁰, cu atât mai mult pentru canabis¹¹. În acest sens, și experții Națiunilor Unite recomandă, de asemenea, încetarea războiului împotriva drogurilor și abandonarea prohibiției ca modalitate de control a substanțelor.¹²

Canabisul este drogul ilegal cel mai frecvent consumat de către toate grupele de vârstă. În general acesta se fumează, iar în Europa este frecvent amestecat cu tutunul. Modelele de consumul al canabisului variază de la consumul ocazional la cel regulat și dependent. Se estimează că 78,5 milioane de adulți din Uniunea Europeană (15-64 de ani), adică 27,2 % sau 1/4 din această grupă de vârstă, au încercat canabisul la un moment dat în viață.

Mai mult decât atât, resursele publice puse în mișcare pentru combaterea traficului și consumului de canabis sunt prea mari comparativ cu rezultatele obținute sau cu scopul declarat al politicilor antidrog, și anume stoparea traficului ori descurajarea consumului. În acest sens, peste 80% din totalul capturilor făcute de DIICOT în ultimii patru ani sunt pentru cantități de

⁶ Venturelli, P. J. “Drug Use as a Socially Constructed Problem: Othering Drug Users and Prohibitionist Philosophy.” *The Handbook of Drugs and Society*, edited by H. H. Brownstein, Wiley, 2016, pp. 177-196.

⁷ Comisia Globală pentru Politica Drogurilor (Global Commission on Drug Policy), 2011. War on Drugs: Report of the Global Commission on Drug Policy, p. 2

⁸ Comisia Globală pentru Politica Drogurilor (Global Commission on Drug Policy), 2021. Time to end Prohibition

⁹ Dalgarno, P., O’Rawe, S. and Hammersley, R. (2021) ‘Illegal drugs in the UK: Is it time for considered legislation to improve public health?’, *Drug Science, Policy and Law*. doi: [10.1177/20503245211005351](https://doi.org/10.1177/20503245211005351).

¹⁰ Comisia Globală pentru Politica Drogurilor (Global Commission on Drug Policy), 2018. Regulation: The Responsible Control of Drugs

¹¹ van Ours, J. “The long and winding road to cannabis legalisation”, Tilburg University <https://research.tilburguniversity.edu/en/publications/the-long-and-winding-road-to-cannabis-legalization>

¹²

<https://www.ohchr.org/en/statements/2022/06/end-war-drugs-and-promote-policies-rooted-human-rights-un-experts>

	<p>substanțe mai mici de 5 grame¹³. Potrivit procurorului șef al DIICOT, procurorii care ar trebui să lupte împotriva crimei organizate și a terorismului sunt sufocați de dosarele penale ale persoanelor cu cantități foarte mici de droguri - însemnând în jur de 5.000 de dosare penale anual ¹⁴. De asemenea, 83% dintre tineri ar putea să facă rost ușor sau foarte ușor de droguri în cadrul evenimentelor la care participă¹⁵ - consecință relevantă a incriminării posesiei de cantități mici de droguri, ocupând astfel resursele forțelor de ordine în mod nejustificat.</p> <p>Grupările infracționale organizate sunt constituite din scheme piramidale restrânse, reziliente și adaptabile, care nu pot fi oprite prin intervenția forțelor de ordine în timp ce 80% din munca acestora este îndreptată împotriva simplilor consumatori. Fiecare captură impresionantă de droguri și fiecare rețea/rută de trafic destructurată constituie o parte infimă din totalul traficului de droguri - iar de fiecare data se vor forma alte grupări ca să ocupe locul liber din piața ilicită a traficului de droguri^{16 17 18}. Șeful Agenției Naționale pentru combaterea Criminalității organizate (National Crime Agency) din Regatul Unit spune astfel în 2019: “Nu ne putem croi drumul de scăpare din comerțul cu droguri prin arestări”¹⁹. În România, primul pas pentru eficientizarea muncii structurilor de forță trebuie să fie renunțarea la sancțiunile penale pentru cantități mici de canabis pentru consum propriu.</p> <p>De asemenea, acesta este primul pas și pentru reglementarea legală a posesiei de canabis medicinal justificată de prescripție medicală. Canabisul medicinal a fost blocat în mod injust din a putea fi produs, vândut ori prescris, în principal din cauza modelului ultra-prohibiționist adoptat de România împotriva acestei plante. Renunțarea la pedepsele penale (iar ulterior pentru canabisul medicinal, și la cele contravenționale) este o necesitate pentru viitorii pacienți care pot beneficia de proprietățile medicinale ale plantei.</p>
2. Schimbări preconizate	Considerăm că se impune ca prin excepție de la art.4 din <i>Legea nr.143/2000</i> , deținerea pentru consum propriu de canabis, în limita a 3 grame, să nu fie

¹³ ESPAD, 2021 -

<https://pressone.ro/diicot-nu-sustine-inasprirea-pedepselor-pentru-consumatorii-de-droguri-din-romania>

¹⁴ Rosu, I., Cerbu, V.,

<https://www.libertatea.ro/stiri/seful-diicot-pe-combaterea-traficului-de-droguri-nu-exista-carteluri-de-droguri-in-lice-e-ce-drog-periculos-si-a-scazut-pretul-in-ciuda-inflatiei-4506339>

¹⁵ Agenția Națională Antidrog, 2021. *Consumul de droguri în rândul tinerilor care frecventează medii recreaționale*

¹⁶ McSweeney, T. & Turnbull, P., 2011. Criminal Justice/Enforcement Strategies of Drug Control. In: M. A. R. Kleiman & J. E. Hawdon, eds. *Encyclopedia of Drug Policy*. s.l.:SAGE Publications, pp. 176-182.

¹⁷ Hogg, D., 2017. *Towards a Safer Drug Policy*, Durham: Durham Police, Crime and Victims' Commissioner.

¹⁸ Trace, M., 2011. *Drug Policy – Lessons Learnt, and Options for the future*, Geneva: Global Commission on Drug Policies.

¹⁹ O'Brien, V., 2019. We can't halt drug trade with arrests, says crime agency chief. *The Guardian*, 13 May.

	<p>pedepsită penal - ci doar contravențional, cu cuantumul amenzii între 1000 și 3000 de lei. Resursele care au fost alocate până acum într-un mod inadecvat și ineficient trebuie să fie folosite în campanii de asistență, informare și tratament, iar direcția statelor membre UE care au dezincriminat deja canabisul trebuie urmată.</p> <p>Această schimbare reprezintă standardul minim al statelor care au dezincriminat deja posesia de canabis pentru consum propriu, în Europa existând această măsură în intervale de până la 3 grame în Belgia și de până la 100 de grame în Spania. Astfel, în doar câteva dintre exemplele relevante, canabisul a fost dezincriminat pentru cantități de până la 10 grame în Republica Cehă, 7.5 grame în Estonia, 15 grame în Israel, 3 grame în Luxemburg, 25 de grame în Portugalia, iar Germania pregătește acum dezincriminarea a până la 30 de grame pentru posesie în vederea consumului personal. Considerăm că în România se poate aplica cu ușurință limita inferioară, de până la 3 grame, asemănător cu legislația din Belgia și Luxemburg.</p> <p>Astfel, conform propunerii legislative, deținerea de canabis (în limita menționată) pentru uz personal și consumul în sine rămân în continuare interzise legal, însă încălcările acestor interdicții sunt considerate a fi exclusiv încălcări administrative și sunt eliminate din domeniul infracțional. Traficul de droguri continuă să fie urmărit penal sub formă de infracțiune. Posesia de canabis medicinal justificată de prescripție medicală, necesară a fi ulterior reglementată, nu se pedepsește.</p> <p>Propunerea este conformă cu opinia exprimată de Consiliul Superior al Magistraturii : „Înăsprirea tratamentului sancționator în această materie nu este în concordanță cu întreaga filozofie a actualei legislații penale. (...) practica ultimului deceniu a arătat că nu mărirea exagerată a limitelor de pedeapsă este soluția eficientă pentru combaterea criminalității”.²⁰</p> <p>De asemenea, propunem ca sumele provenite din aplicarea amenzilor să fie folosite pentru finanțarea programelor naționale de prevenire și asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri și programele de interes național de prevenire și asistență medicală, psihologică și socială a consumatorilor de droguri.</p>
3. Alte informații	Nu este cazul

²⁰ Avizul Consiliului Superior al Magistraturii <https://www.cdep.ro/proiecte/2022/400/30/0/csm523.pdf>

3. Impactul socio-economic al actului normativ	
1. Impactul macroeconomic	
a. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul
a. Impactul asupra sarcinilor administrative	Nu este cazul
b. Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Nu este cazul
3. Impactul social	<p>Ultimele studii de amploare, atât din Europa cât și din SUA, nu identifică dezincriminarea cannabisului drept un factor care ar determina creșterea consumului, comparativ cu statele care mențin prohibiția. Contrar fricilor colective, nu se pot dovedi creșteri semnificative ale consumului de cannabis, în rândul tinerilor²¹. Pionieri internaționali precum Portugalia, Olanda și Canada au prezentat în anii conecși renunțării la prohibiție rezultate încurajatoare care au redus consecințele dăunătoare ale drogurilor fără să crească consumul în rândul populației²². Mai mult decât atât, argumentul care consideră cannabisul drept un drog de trecere/tranziție către alte substanțe mai periculoase nu mai este de actualitate - dimpotrivă, cannabisul este catalogat drept o substanță “terminus”: cannabisul acționează precum un zid împotriva trecerii la alte substanțe, iar majoritatea consumatorilor de cannabis nu fac tranziția către alte droguri.</p> <p>Printre acestea se numără scăderi în numărul de consumatori problematici ²³, cât și o scădere cu 75% a arestărilor în rândul tinerilor, fără să se observe o</p>

²¹ Stevens, A., (2019) “Is Policy ‘Liberalization’ Associated With Higher Odds of Adolescent cannabis Use? A Re-Analysis of Data From 38 Countries”

²² Royal Society for Public Health (2016), “Taking a new line on drugs”,

²³ Hughes, C E; Stevens, A., (2010) “What Can We Learn From The Portuguese Decriminalization of Illicit Drugs”?, *The British Journal of Criminology*, Volume 50, Issue 6, November 2010, Pages 999–1022,

	<p>creștere a consumului de canabis ²⁴, precum și prevenirea modificării vârstei de debut al consumului către tineri cu vârste mai fragede ²⁵. Aspectul esențial este însumat în faptul că dacă nu există o creștere a consumului (iar exemplele și studiile mai sus-prezentate dovedesc absența creșterii), nu va exista nici o creștere a problemelor medicale asociate ²⁶.</p> <p>Așadar, nu doar că dezincriminarea posesiei de canabis pentru consum propriu nu ar duce la o creștere a problemelor de sănătate, dar tocmai prin dezincriminare se facilitează accesul la tratament medical, la informare și la un management eficient asupra consumatorilor problematici, prin reducerea stigmei și anularea riscurilor intrării sub incidența legii penale.²⁷ Dezincriminarea ar fi benefică pentru perspectivele sociale și mentale ale consumatorilor, pentru că până și simpla incursiune în sistemul de justiție are un impact negativ semnificativ asupra sănătății și prospectelor individului - șanse reduse de angajare, excluziune socială, aspecte care determină semnificativ mai des consecințe medicale adverse și afectează negativ prospectele vieții individului, decât consumul de canabis propriu-zis. ²⁸</p> <p>De asemenea, studiile internaționale relevă că va exista o creștere semnificativă a persoanelor care apelează la tratament pentru problemele deja existente - reducerea stigmei, tabului și prospectelor penale încurajează persoanele dependente sau cu complicații existente să obțină informații și să ceară ajutor medical²⁹.</p> <p>Mai mult, se va observa o reducere a consumului de etnobotanice, substanțe a căror prevalență a crescut de 8 ori din momentul interzicerii celebrelor “magazine de vise”, sau “legale” - această creștere a consumului de</p>
--	--

²⁴ Grucza, R. A., Vuolo, M., Krauss, M. J., Plunk, A. D., Agrawal, A., Chaloupka, F. J., & Bierut, L. J. (2018). cannabis decriminalization: A study of recent policy change in five U.S. states. *The International journal on drug policy*, 59, 67–75.

²⁵ Červený, J., Chomynová, P., Mravčík, V., & van Ours, J. C. (2017). cannabis decriminalization and the age of onset of cannabis use. *The International journal on drug policy*, 43, 122–129.

²⁶ Smyth, B. P., Cannon, M., Molodynski, A., Curran, H. V., Eastwood, N., & Winstock, A. R. (2020). Would decriminalising personal use of cannabis lead to higher rates of mental illness?. *BMJ (Clinical research ed.)*, 368, l6975.

²⁷ Benfer, I., Zahnow, R., Barratt, M. J., Maier, L., Winstock, A., & Ferris, J. (2018). The impact of drug policy liberalisation on willingness to seek help for problem drug use: A comparison of 20 countries. *The International journal on drug policy*, 56, 162–175.

²⁸ van den Brink W. (2008). Forum: Decriminalization of cannabis. *Current opinion in psychiatry*, 21(2), 122–126.

²⁹ UN AIDS: HEALTH, RIGHTS AND DRUGS HARM REDUCTION, DECRIMINALIZATION AND ZERO DISCRIMINATION FOR PEOPLE WHO USE DRUGS, 2019

	etnobotanice se datorează în principal prohibiției dure a canabisului ³⁰ . Similar cu țările care au dezincriminat posesia de cannabis pentru consum propriu, se așteaptă o scădere semnificativă a consumului de etnobotanice - cele din urmă fiind substanțe extrem de nocive.					
4. Impactul asupra mediului						
4. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani)						
- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media 5 ani
	2021	2022	2023	2024	2025	
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a. Buget de stat	Nu este cazul					
b. Bugete locale	Nu este cazul					
c. Bugetul asigurărilor sociale de stat	Nu este cazul					
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a. Buget de stat	Nu este cazul					
b. Bugete locale	Nu este cazul					
c. Bugetul asigurărilor sociale de stat	Nu este cazul					
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a. Buget de stat	Nu este cazul					
b. Bugete locale	Nu este cazul					

³⁰ Alonson, F., "Synthetic Drugs: Prohibition's Latest Creation", O'Neill Institute for National and Global Health Law

c. Bugetul asigurărilor sociale de stat	Nu este cazul
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare: - Nu este cazul	
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare: - Nu este cazul	
5. Efectele actului normativ asupra legislației în vigoare	
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor actului normativ	
a. Acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ: - Nu este cazul	
b. Acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții: - Nu este cazul	
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice - Nu este cazul	
3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară, în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare - Nu este cazul	
4. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare - Nu este cazul	
5. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene - Nu este cazul	
6. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente - Nu este cazul	
7. Alte informații	Nu este cazul
6. Consultările efectuate în vederea elaborării actului normativ	
7. Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ: Participarea la dezbateri publice organizate de M.A.I., transmiterea live a dezbaterilor și diseminarea ulterioară în rândul societății civile, prin intermediul organizațiilor non-guvernamentale “Evoluție în instituție” și “Legalizăm.ro”.	

Inițierea și derularea unei campanii de strângere de semnături cu privire la prevederile actului normativ de liberalizare a posesiei pentru consum propriu de cannabis, totalizând până în prezent 20.000 de semnături.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau biodiversității biologice:

Promovarea în spațiul public, prin intermediul “Legalizăm.ro” și “Evoluție în instituție” a postărilor din mediul online, cu scop informativ pe diferite subiecte: problemele și riscurile asociate prohibiției cannabisului și beneficiile dezincriminării, precum și prin canalul de YouTube “Vlad Zaha” și comunitatea r/buruieni de pe Reddit.

8. Măsuri de implementare

1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor organisme sau extinderea competențelor existente:

2. Alte informații

Nu este cazul

Inițiatori,

CAMBERA Oana-Alexandra
Deputat neafiliat

LUPU Andrei-Răzvan
Deputat neafiliat

RIZEA Cristina-Camelia
Deputat neafiliat

TODA Daniel-Liviu
Deputat neafiliat

TULBURE Simina-Geanina-Daniela
Deputat neafiliat